

(המשך מעמוד 13)

אמריקה באותו עניין — כל אלה קברו תחתם את אוירת השלום הנעימה. **שלב ב': עם פיצוץ שיחות-ארינג,** עבר הנשיא לקו הפוך — נוקשות כלפי ברית-המועצות, בעניין הטילים ובעניינים אחרים.

הוא הופיע לעיני הבוחר כאיש נוקשה, היודע מה הוא עושה, שאינו נכנע. עלי-די הבטחות לישראל ואספקת נשק, ביקש ל-רכוש את קולות היהודים, המכריעים ב-כמה אזורי-בחירה חיוניים ביותר, בייחוד לאורך החוף המזרחי.

בתקופה זו פסק כל לחץ על ישראל. גולדה יכלה לקצור נצחונות בארצות-הברית. עיתולי מסעה תאם, כמובן, את שיא מערכת הבחירות.

שלב ג': מתחיל עכשיו. הקולות היהודיים עשו את שלהם, ל-טובה או לרעה. במשך כמעט שנה וחצי, שוב לא יהיו חשובים.

האינטרסים האמריקאיים היסודיים יכ-תיבו מעתה את מהלכי ממשלת ניקסון. התחזית: הלחץ יתחדש, אם כי לא ב-מלוא התנופה שקדמה לקבלת יוזמת רוג'רס. הוא יגיע לשיאו בעוד חודש וחצי, ב-מתצית הזמן שהוקצב להפסקת-האש ה-חדשה.

הקונגרס, שהרכבו לא השתנה מבחינה הישראלית, לא יתערב.

הממשלה

דין מכחיש

את עצמו שוב

הודעת הממשלה היתה סטירת-לחי ל-מישהו.

נאמר בה כי הממשלה "רשמה לפניה" את העמדות שנקטו גולדה מאיר ואבא אבן בחו"ל. כן נאמר שלא הובאה כל הצעה אחרת.

ממי היתה צריכה לבוא הצעה? הרמז היה שקוף: מאויבו של אבא אבן, משה דיין.

נסירה מהתעלה. בימים אלה נמצא דין במזל של הכחשות. הוא מכחיש את עצמו בכל הזדמנות.

אחד ממעריציו הולהבים ביותר, העיתוי-נאי היהודי-הבריטי ג'ון קמחי, פירסם פע-מיים סיפור פנסיוני: שדין הציע שצבאות ישראל ומצריים ייסגרו שניהם למרחק של 10 או 20 ק"מ מהתעלה, כדי לאפשר את פתיחתה.

בצורה זו גם תיפתר בעיית הפסקת-האש, מכיוון שהמגע בין שני הצבאות יגור-תק. ממילא תיפתר גם בעיית הטילים, כי השטח הנמצא בטווח הטילים יהיה שטח-הפקר.

הצעה זו הושמעה לראשונה, בשעתו, עלי-די אלוף (מיל.) מתי פלו, המיורחן הלומד עתה בלוס-אנג'לס.

ההצעה של דיין עוררה תשומת-לב רבה בבירות העולם.

השבוע הכחיש דיין דברו של דיין, בפעם השניה, שהציע אותה.

הצעות לניכסון. ידיעה אחרת אמרה כי משה דיין העביר לנשיא ארצות-הברית שורה של הצעות, שהן "מינימליסטיות" בהשאה לעמדת גולדה מאיר.

ההצעות הועברו עלי-די ח"כ גדי יעקובי, כיום סגן שר-התחבורה, לג'וזף טיסקו. הן היו בידי הנשיא נילסון כאשר זה קיבל לפגישה את גולדה מאיר. השיא ידע כי האיש החוק בממשלה נוטה לכשרות יותר מראש הממשלה.

דין הכחיש זאת.

ההקפאה בנות. אולם המבחן התמור ביותר בא השבוע.

בהוצאה שעוררה הד בינלאומי אמר דיין כי הפסקת-האש החדשה מבוססת על-החלטת עצרת האו"ם, ולא על היוזמה של-מריקאית. ממילא מתו ההתחייבויות שקיב-לה על עצמה ישראל על פי הסכם הקודם.

כלומר: ההקפאה אינה קיימת עוד. העתונים החשובים בעולם ציינו כי דברים אלה נוסחו בהקפדה. הם קבעו שזוהי ה-עמדה החדשה של ישראל.

מה רוצה דיין להשיג בכך?

● אפשרות א': הוא רצה לקבוע כי ישראל חופשית עתה, לא רק למעשה אלא גם להלכה, להפר את ההקפאה ולהתבצר כאות-נפשה לאורך התעלה.

● אפשרות ב': דיין חזר להצעה קוד-מת שלו, לפיה אפשר לחזור לשיחות אי-רינג רק אם יוחלף הסכם הפסקת-האש

בהסכם חדש. הקביעה כי עכשיו יש כן הסכם חדש, יכולה על כן להוביל לה דוש שיחות ארינג. **גולדה ואבן התפוצצו.** כאשר קר-גולדה מאיר ואבא אבן את הנאום כמע-תפוצצו מכעס.

שניהם קבעו בחו"ל כי החלטת העצר אינה מחייבת, ועל כן אינה יכולה לשמ-בסיס להפסקת-האש.

שניהם חזרו בחו"ל עד בוש על העמד הקיצוניות ביותר: שלא נחזור לשיחות יא-רינג עד אשר יוחזרו כל הטילים כלעומ-שבאו.

כאשר בא דיין וטוען כי סעיף-ההקפא-מה, נשמטת הקרקע מתחת לדרישה זו. יתר על כן: פירוש זה מאפשר למצרי-להכניס לאזור התעלה את כל סוגי הנשי-שהם רוצים, מבלי שהדבר יהיה הפרו-הסכם.

גם דבריו של דיין שיש לחזור לשיחות יארינג, "מכיוון שאין דרך אחרת לשלום, עוררו זעם אצל שני האישים. אחרי קבלו-החלטת העצרת טען אבא אבן כי ה-מעמידה בכלל בספק את האפשרות של ישראל לחזור בכלל לשיחות יארינג.

התוצאה: דיין הכחיש את עצמו. הדבר-על יארינג, טען, נאמרו על רקע החיכוך עם גח"ל, והתייחסו לעבר, לא למצב ה-נוכחי.

ודובר ממשלתי הוסיף, למען הבטחון, כי הפסקת-האש הנוכחית מבוססת על היוזמ-האמריקאית, לא על החלטת עצרת האו"ם. הממשלה רשמה, איפוא, לפניה את עמ-דוה גולדה ואבן — שהן ההיפר מעמדות-דיין.

צרכנות

תחזית

לצרכני הגז

אלפי אזרחים ברחבי הארץ, המשתמשים בבתיהם באספקת גז מרכזית, מרוצים מאוד מהשיטה. במקום כשמונה לירות לחודש ש-שילמו בעבר עבור שימוש בגז, התבקשו, בשיטה החדשה, לשלם סכומים אפסיים — לפעמים פחות בשתי לירות לחודש.

צרכנים אחרים, לעומת זאת, וועמים ב-התאם להשבונות הגז החדשים שלהם, עלי-הם לשלם פי ארבע מאשר בזמן שהיתה להם אספקת גז באמצעות בלונים.

טכנאי חברות הגז שהוועקו, בעקבות ה-תלונות, גילו שהמונים שהותקנו פשוט מזויפים.

לא כדאי לתבוע. המונים, תוצרת חברה הולנדית בשם וילסון, מותקנים אצל כל חברות הגז בארץ. באמישוראנד פועלים גם מונים נוספים, בשתי החברות האחרות משתמשים רק בוילסון.

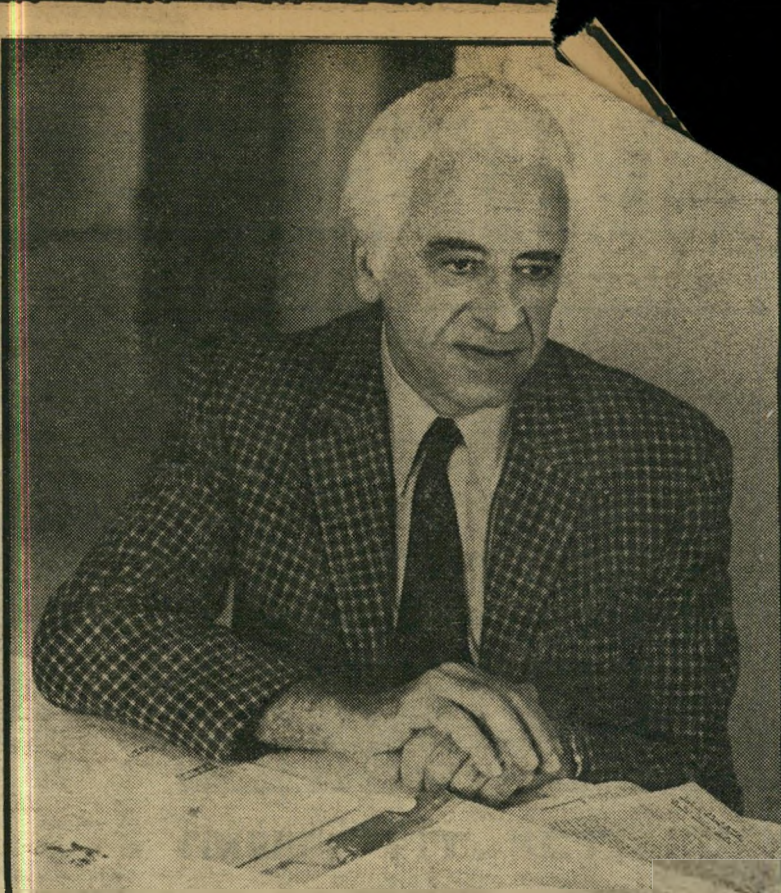
סגן מנהל אמישוראנד עו"ד ג'ורגי דבי, טוען שחברתו משתמשת בעיקר במונים צרפתיים של חברת גל דה פרנס, החברה הלאומית של צרפת לגז. "מספר המונים שלקחנו מהולנד היה כמעט אפסי, קבוע הוא. כשהתגלו הליקויים, שלחו ההולנדים מהנדס לבודק את המונים. התברר שהיה צורך לתקן את כולם."

האם חושבת אמישוראנד להגיש תביעה משפטית נגד החברה ההולנדית? לא ל-דברי עו"ד דבי. "זה לא כדאי לנו בגלל כמות כה קטנה של מונים."

שונה דעתו של מנכ"ל פוגו, תת-אלוף (מיל.) אשר לוי. "אם פוגו לא תפוצה על ה-הפסדים יתבע את החברה ההולנדית ל-דין הכריז."

ג'וי סידר אותנו. מספר לוי: "לפני כחצי שנה החלו מגיעות אלינו תלונות של ספקי גז על מיעוט השימוש בגז אצל צר-כנים. בדקנו את העניין. התברר שכל ה-תלונות חלו על מונים החל מסידרה מסו-יימת. כאשר הודענו לחברה ההולנדית, הם שלחו מהנדס והחלו מתקנים את המונים. אך הם סירבו לשלם פיצויים על הנוקים שנגרמו." התקלה במונים, מסביר לוי, נב-עה מהעובדה שבאירופה משתמשים בגז טכני, ואילו בארץ בפחממי.

מנהל סופרנו, יוסף הסל, איננו נלהב לדבר על העניין. "היה גוי שסידר אותנו, או מה? איפה האינטרס הצרפתי? שואל הוא. "ה-מונים פועלים לרעת החברה, ולטובתם של הצרכנים." לדבריו, נגרמו לסופרנו נזקים של 150 אלף ל"י. בפרשת המונים, אולם דובר אחד אחידים מנהל כל שלוש חברות הגז ברעמת: כאשר ייטתיים בקרוב תיקון המונים, יתחילו הצרכנים לקבל חשבונות חדשים — גדולים בהרבה.

דובר המורים התיכוניים בניחין מאיר

תיים חווה העבודה שלנו. ואנחנו דורשים שעד שהועדה שתקום לבדוק את שכר המורים תחליט, נקבל מיקדמה בגובה המתאים להפרשי השכר מאפריל 1970.

העולם הזה: ועל מה הסכימו המורים התיכוניים בהסתדרות המורים?

מאיר: הם לא השיגו קביעת דרגה למורה ב.א. מתחיל, אלא רק בדיקת ההפרשיות בין המורים האקדמאים לבין האקדמאים האחרים בשש השנים האחרונות. כלומר: הפער נשאר בעינו. הממשלה רוצה להשאיר את הפער בינינו לבין המהנדסים. אנחנו רוצים לא רק להצמיד את שכרנו לשכר המהנדסים, אלא לבטל את הפער.

המיקדמות שהשיגו מורי הסתדרות המורים מסתכמות בסכום של 60% ל"י למורה מ.א. בשיא החתק. לפי תביעותינו הסכום הוא בין 200 ל-300 ל"י לחודש.

נפולות בחינוך התיכון

העולם הזה: האם תביעות אלה מחפות על הפגם המוסרי שבהשבת רבבות תלמידים? **מאיר:** אם אני צריך לשקול שתי רעות: להשבית את הלימודים לתקופה של מספר מסויים של שבועות או חודשים, לעומת המפולת שאני רואה לעיני בחינוך העל-יסודי בשנים הבאות, אם לא נכניס את התיכונים שימשכו כוחות להוראה תיכונית מיד — אז עם כל חוסר הרצון וכל המצפון המעיק עלי, אני מעדיף רעה קטנה על רעה גדולה.

דוגמה למצב השורר כיום בחינוך התיכון: כ-45% מהמורים תלמידים בישראל בחינוך העל-יסודי, אינם אקדמאים. אין עוד מיקצוע אקדמאי אחד שנותנים ללא אקדמאים לגעת בו. איש לא ילך לרופא, אדריכל או עורך-דין שאין לו תעודה אקדמאית. שוב, בגלל טוב-ליבנו, כדי לא לגרום לזריקת 50 אלף נערים לרחוב, הסכמנו שגם מורים אלה ילמדו בבתי-הספר התיכוניים. אבל אנחנו עושים מאמצים שהם ישתלמו ויקבלו את התואר האקדמאי.

אבל נשנה את בחינות הבגרות מלפני 20 שנה לבחינות הבגרות כיום, נמצא ביניהם רק הבולים חטיבי מאור; חומר הלימודים כמעט לא השתנה בכלל. לומדים היום בבתי-הספר התיכוניים את אותם פרקים בהיסטוריה ובמתימטיקה כמו בתקופת קום המדינה. חוסר השינוי לא נגרם כתוצאה מכך שמישהו סבור שמה שנקבע אז הוא אידיאלי. יודעים שהיה טוב להכניס לבית-הספר התיכון מיקצועות כמו מדעי-המחשב, סטטיסטיקה או לוגיקה מתימטית.

אבל אותו מורה טוב שאינו אקדמאי, הוא טוב מפני שהכין פעם אחת את חומר הלימודים שעליו ללמד לפני X שנים. חומר זה הוא יודע היטב יודע ללמד אותו. אבל אם יגידו לו ללמד את מדעי-המחשב, יהיה עליו לעזוב את בית-הספר. אין לו מה לעשות אם.

לכן חייבים למשוך כוחות צעירים להוראה תיכונית. זה יתן גם אפשרות ל-45% המורים התיכוניים שאינם אקדמאים, להשתלם. נחזיר אותם לבית-הספר. נצמצם את כיתות הלימוד. ישנה עוד נקודה: לפי החוק הקיים במדינת ישראל אסור ללמד בכיתות י"א וי"ב בבית-ספר תיכון למורה שאינו בעל תואר מ.א. כיום רק אחוז קטן מן המורים המלמדים בכיתות אלה הם בעלי תואר זה.

הנה, למשל, לימודי המתימטיקה. זו צרה עולמית. מפקח על לימודים אלה בחינוך התיכון בארץ גילה לי שאחוז הכישלונות במתימטיקה בקרב לומדי המגמות הלא-מדעיות מתקרב ל-80%. רק בגלל ציוני המגן של המורים, קטן אחוז הכישלונות ל-50%.

האשמה היא בכך שאנחנו מחמיצים את ההזדמנות החינוכית הנכונה להתחיל בהוראת מיקצוע זה. אין ספק כיום, שהגיל של תיכונים להתחלת לימודי המתימטיקה הוא נמוך מפילו מהגיל של חטיבות הביניים.

אני עושה זו השנה השלישית ניסוי בבית-הספר הריאלי, ללימוד האלגברה בשיטת הגילוי העצמי, לכל תלמידינו מגיל 10. התוצאות הן התלהבות עצומה של הנוער למיקצוע שתמיד דחה אותו. כל שיעור עבורם הוא חתייה. אני מקפה שהדור הזה לא ייכשל בבחינות הבגרות במתימטיקה.

אבל בשביל מהפיכה כזו דרושים אנשים צעירים וטובים שגמרו אוניברסיטאות ומוכנים ללכת להוראה בבתי-ספר תיכוניים.

יש מיקצועות שהתבטלו בבתי-ספר תיכוניים בארץ בגלל חוסר מורים במיקצועות אלה, כמו, למשל, לימודי האלקטרוניקה. אם לא יבואו כוחות חדשים, אם לא יהיה מה שיימשך להוראה בבתי-ספר תיכוניים, תחיד כל החינוך התיכון הוא בסכנה.

זוהי למעשה האידיאולוגיה שמאחורי השביתה שלנו. אנחנו שובתים להצלת בית-הספר התיכון הישראלי.